

ชื่อวิทยานิพนธ์	:	แรงจูงใจของชาวพุทธไทยต่อการจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล
ผู้วิจัย	:	นางสาวนิดา เหล่าฤกษ์อุทัย
ปริญญา	:	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	:	พระมหาทวี มหาปัญญา (ละลง) ผศ. ดร. ป.ธ.๙, พธ.บ. (ปรัชญา), ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา), M.Phil., Ph.D. (Buddhist Studies)
	:	พลโท ดร. วีระ วงศ์สรรค์ วท.บ., น.บ., กศ.บ., ศศ.บ., ศศ.ม., ค.ม., กศ.ด.
วันสำเร็จการศึกษา	:	๒๒ เมษายน ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาแรงจูงใจของชาวพุทธไทยต่อการจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาแรงจูงใจของชาวพุทธไทยต่อการจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจของชาวพุทธไทยต่อการจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การเดินทางไปแสวงบุญต่างประเทศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ๓) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของชาวพุทธไทยต่อการจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล โดยวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ตัวแปรทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วย วิธี LSD

จากการวิจัยพบว่า

๑. ด้านระดับแรงจูงใจของชาวพุทธไทยต่อการจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล พบว่า ระดับแรงจูงใจภายนอกและภายใน โดยรวม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = ๔.๓๐$) และ ($\bar{x} = ๔.๓๙$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจภายนอกต่อ ลุมพินี สถานที่ประสูติ และแรงจูงใจภายในต่อ กุสินารา สถานที่ประสูติ มีระดับแรงจูงใจอยู่ในระดับดีมากที่สุด

๒. ด้านเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจชาวพุทธไทยต่อการจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล พบว่า ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๗๕ มีอายุระหว่าง ๔๑ – ๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๒๕ การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๐๐ ประสบการณ์การเดินทางไปแสวงบุญต่างประเทศ ๑ – ๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๕๐ อาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๕ และมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๐๐

๓. ด้านความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้จาริกบุญ พบว่า ชาวพุทธไทยมีความคิดเห็นว่าการจาริกแสวงบุญนี้ ได้บรรลุวัตถุประสงค์ของตนที่ต้องการพิสูจน์ด้วยตาของตนเองว่า พระพุทธเจ้ามีจริง ได้ยินเรื่องราวของพระพุทธเจ้า ทำให้ต้องการเดินทาง และเชื่อว่าตายแล้วไม่ตก

นรกเมื่อได้มาสังเวชนียสถาน สำหรับข้อเสนอแนะ ต้องการให้การเดินทางสั้นกว่านี้ เนื่องจากเหน็ดเหนื่อยเกินไป ต้องการให้พระธรรมวิทยากร ร่วมเดินทางตลอดการเดินทาง และไม่ต้องการให้ส่งเสียงดังบริเวณสังเวชนียสถาน

๔. การจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล ของชาวพุทธไทย เกิดจากความเชื่อและความศรัทธาในพระพุทธเจ้า จนเกิดเป็นแรงจูงใจ ให้ต้องการเดินทางไปยังสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล เพื่อแสดงความเคารพ และถวายสักการบูชา ณ สถานที่ประสูติ ตรัสรู้ ปฐมเทศนา และปรินิพพาน ซึ่งเป็นสังเวชนียสถานสำคัญในพระไตรปิฎก ตามพุทธวจนะ เพื่อพุทธานุสสติ ธรรมานุสสติ และสังฆานุสสติ

๕. อานิสงส์ที่ได้จากการจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล ได้แก่ คุณค่าต่อบุคคล คือ ความไม่ประมาท คุณค่าทางสังคม คือ เพิ่มศักยภาพของชาวพุทธไทย ในการสืบทอดพระสัทธรรม เพื่อทำนุบำรุงให้พระศาสนามั่นคงสืบไป การจาริกบุญ ถือว่าเป็นการกระทำความดี ผลบุญเกิดขึ้นครบทั้ง ๓ ด้าน คือ ทางกายกรรม วจีกรรม และมโนกรรม อันประกอบด้วยกุศลเจตนา คือ ทานมัย บุญเกิดจากการให้ทาน ศีลมัย บุญเกิดจากการถือศีล และภาวนามัย บุญเกิดจากการเจริญภาวนา ซึ่งเป็นอานิสงส์นำไปสู่สุคติโลกสวรรค์และเข้าสู่นิพพานได้ ในโลกนี้และโลกหน้า